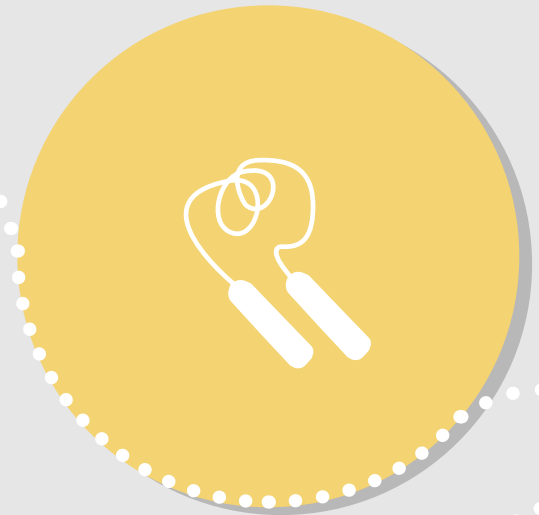
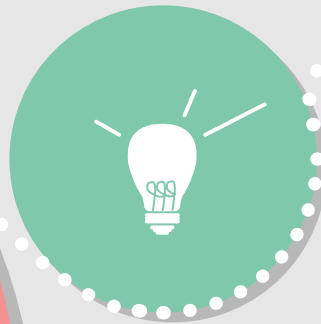


SUND SKOLE 2020

FOLKESKOLEN I BEVÆGELSE MOD LÆRING,
SUNDHED OG TRIVSEL



Aabenraa
Kommune



SUNDSKOLE 2020 - PROJEKTPROGRAMMETS VIGTIGHED

Aabenraa Kommune er fast besluttet på at igangsætte projektprogrammet SundSkole 2020. Folkeskolerne i Aabenraa Kommune skal summe af liv skabt af glade og nysgerrige elever som lærere. Ambitionen er, at der ikke er nogen, der får ondt i maven af at gå i skole, eller som dropper fritidsaktiviteterne, fordi skoledagen er for hård, ensformig og udmattende.

Med støtte fra A.P. Møller Fonden bliver det muligt at folde projektprogrammet ud på alle skoler og det uden at gå på kompromis. Det vil blive muligt at skabe rammerne for den enkelte skole og prioritere, så projektprogrammet ikke bliver endnu en ekstra opgave oveni alt det andet, men en opgave, hvor der er afsat tid, ressourcer og kompetencer til at realisere indholdet.

I kommunen vil projektprogrammet være medvirkende til at konsolidere det tværgående arbejde og binde de tre forvaltninger Skole & Undervisning, Kultur, Miljø & Erhverv samt Social & Sundhed tættere sammen. Projektprogrammet vil samtidig støtte op om den samlede børne-, familie- og ungepolitik, "Sund Opvækst 2012-2017", Kultur- og Fritidspolitikken og Sundhedspolitikken.

Hvis A. P Møller Fonden imødekommer Aabenraa Kommunes ansøgning vil det føre til realiseringen af en række nye initiativer til gavn for elever, det pædagogiske personale, skoler og borgerne i de omkringliggende lokalsamfund. Hertil vil en række samarbejdspartnere spille en central rolle. Her er tale om: Syddansk Universitet, Pædagogisk Udviklingscenter, Center for Undervisningsmidler, Videncenter for Sundhedsfremme og KOSMOS ved UC Syd, Aabenraa Fritidsråd, Kulturelt Samråd, forenings-, kultur og erhvervslivet samt naturskoler.

Aabenraa Kommune håber derfor med denne ansøgning at få lov til at udvikle og sætte retning for folkeskolen lokalt. Nationalt vil Aabenraa Kommune bidrage med formidling af erfaringer til interesserede kommuner og skoler.

I det følgende bliver projektprogrammet foldet ud som supplement til ansøgningskemaets indhold.

"Vi ønsker med projektprogrammet SundSkole 2020, at folkeskolerne i Aabenraa Kommune skal sætte særligt fokus på folkeskolereformens mål om, at sundhed og bevægelse i højere grad skal fylde på skoleskemaet. Derudover vil vi skabe rammerne for gode og lærerige samarbejder mellem skolerne og vores rige foreningsliv. Det er helt i tråd med Aabenraa Kommunes vision om at gå foran, når det handler om at skabe sundhed og læring.

Midlet til at nå målet er inspirerende og nytænkende undervisning, hvor bevægelse, idræt og sundhed er centrale emner og virkemidler. Det skal være med til at øge det enkelte barns trivsel og læring. Økonomisk støtte fra A.P. Møller Fonden vil være afgørende for, at vores ambitioner til fulde kan indfries."

Borgmester Thomas Andresen

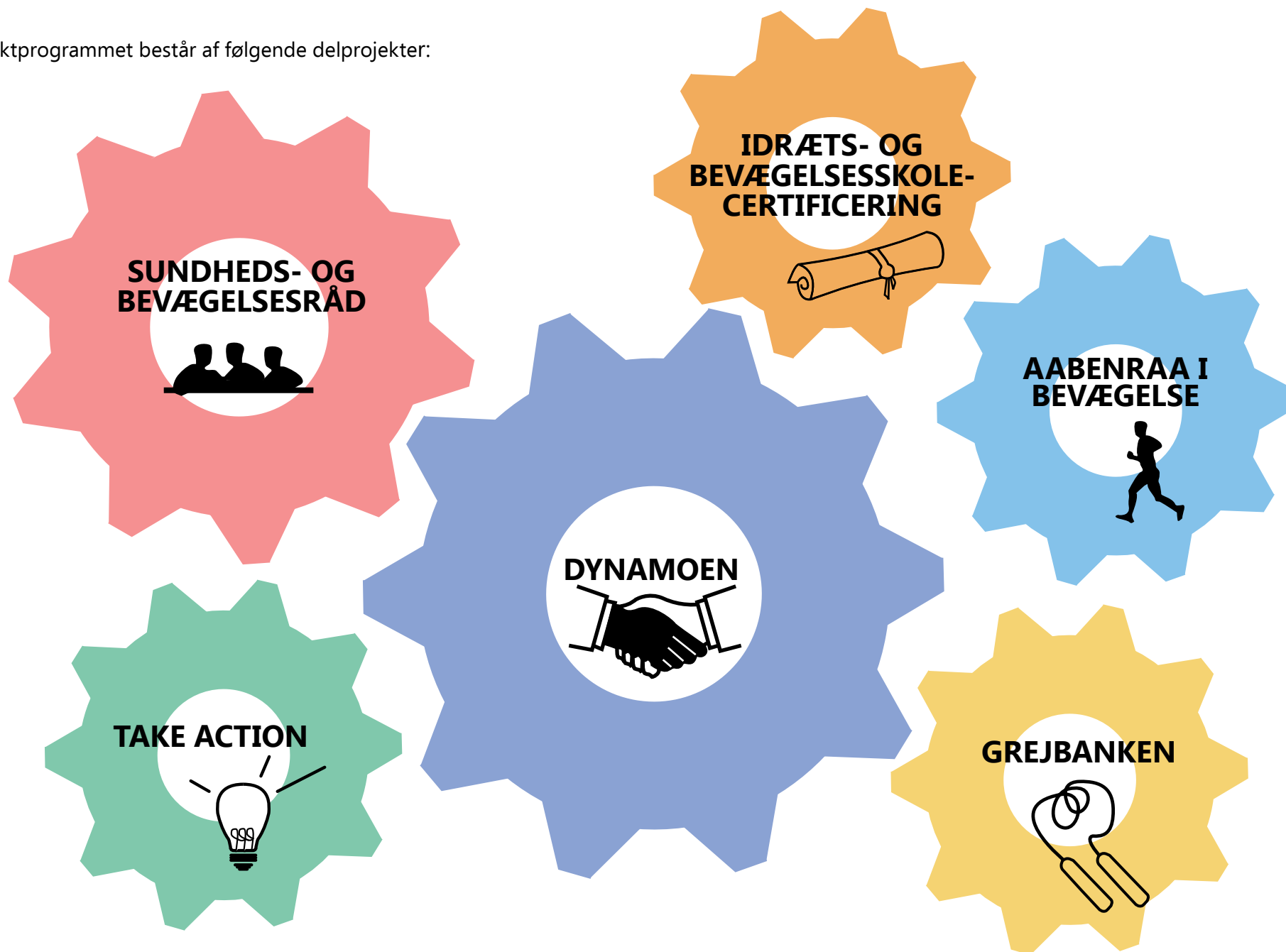


Yderligere oplysninger kan fås ved at kontakte:

Skolechef	Programleder
Lars Hende Svenson	Ane Tarp Hansen
7376 7017	7376 8291
LHEN@aabenaar.dk	ATHA@aabenaar.dk

PROJEKTPROGRAMMET - ET OVERBLIK

Projektprogrammet består af følgende delprojekter:





Erfaringsmæssigt er det vanskeligt at opnå ejerskab for emnerne sundhed og bevægelse lokalt på skolerne, da det er noget alle skal arbejde med, og alle har ansvaret for. For at synliggøre og sikre at sundhed og bevægelse prioriteres og arbejdet forankres organisatorisk skal dette delprojekt sørge for, at der bliver etableret *Sundheds- og bevægelsesråd* på alle 20 folkeskoler. Rådet har til opgave at sikre, at indsatser relateret til sundhed og bevægelse bliver integreret i skolens hverdag og er med til at skabe en sammenhængende og varieret skoledag.

FORMÅL

- **At styrke den organisatoriske forankring og de faglige kompetencer i forhold til fremme af sundhed og bevægelse på den enkelte skole.**

Sundheds- og bevægelsesrådet arbejder ud fra det brede sundhedsbegreb. I første fase er fokus på skolernes bevægelseskultur herunder særligt implementering af idræts- og bevægelsesskolecertificeringerne. Indsatserne bredes på sigt ud til andre sundheds- og bevægelsesfaglige temaer som for eksempel KRAMS-faktorerne.

Rådet skal årligt udarbejde en handleplan over de indsatser, der er igangsat og planlægges igangsat. Rådet skal sikre, at skolen arbejder minimum med fire lokale delprojekter fra en dynamisk bruttoliste. Den kunne indeholde indsatser som: Bevæg dig i naturen, aktiv deltagelse i offentlige høringer, samarbejde med foreninger, samarbejde med erhvervslivet, 6. kl. underviser 2. kl. etc.

RÅDETS SAMMENSÆTNING

Rådet består af 2 sundheds- og bevægelseskoordinatorer, hvoraf den ene er pædagog, og den anden er underviser, en ledelsesrepræsentant, en sundhedsplejerske, en AKT lærer samt elevrådets lærerrepræsentant. Sammensætningen afspejler, at rådet favner både de lærings- og trivselsmæssige aspekter, der er forbundet med sundhed og bevægelse. Rådet mødes ca. 8 gange årligt.

For at fremme elevernes ejerskab for sundhed og bevægelse skal disse to fokusområder være et fast punkt på elevrådsmøderne. For at bære elevernes ønsker med ind i Sundheds- og bevægelsesrådets arbejde, er elevrådets lærerrepræsentant en del af *Sundheds- og bevægelsesrådet*.

SUNDHEDS- OG BEVÆGELSESKOORDINATORER

Hver skole udpeger 2 sundheds- og bevægelseskoordinatorer, en pædagog og en underviser. Sundheds- og bevægelseskoordinatorerne uddannes gennem et skræddersyet kursusforløb ved Center for Undervisningsmidler og Videncenter for Sundhedsfremme, UC Syd så de efterfølgende kan bringe deres viden om sundheds- og bevægelsesfaglige emner i spil og være nøglepersoner i implementering og forankring af sundheds- og bevægelsesfremmende tiltag på de enkelte skoler. Til dette arbejde afsætter projektprogrammet 2 timer om ugen til hver sundheds- og bevægelseskoordinator på den enkelte skole.

Sundheds- og bevægelseskoordinatorerne indgår i et professionelt læringsfællesskab, som mødes til netværksmøder ca. 2-3 gange om året. Koordinatoren for det professionelle læringsfællesskab er placeret under

Pædagogisk Udviklingscenter (PUC) men kan være sammenfaldende med en medarbejder fra *Dynamoen*. PUC-Koordinatoren følger de enkelte skolars indsatser gennem årlige møder med rådets ledelsesrepræsentant og de 2 sundheds- og bevægelseskoordinatorer, hvor en repræsentant fra *Dynamoen* også er tilstede. Desuden skal PUC-koordinatoren sikre en tæt videndeling og samarbejdsplatform mellem *Dynamoen* og *Sundheds- og bevægelsesrådene*.

Skolens sundhedsplejerske deltager i udvalgte dele af kursusforløbet for sundheds- og bevægelseskoordinatorerne for at skabe et stærkt samarbejde og fælles udgangspunkt i det enkelte *Sundheds- og bevægelsesråd*.

EFTERUDDANNELSE

Uddannelsesforløb

Sundheds- og bevægelseskoordinatorer	Sundhedsplejersker
5 hele kursusdage fordelt over et skoleår, 2+2+1 kursusdage	Uddannelsesforløb af 2 hele kursusdage

EFFEKT MÅL

- På 20 skoler etableres et sundheds- og bevægelsesråd inden 2017.
- 2 sundheds- og bevægelseskoordinatorer uddannes inden 2017.
- Skolernes sundhedsplejersker efteruddannes inden 2017.
- Der afholdes mindst 8 årlige møder, hvilket igangsætter flere sundheds- og bevægelsesinitiativer om året på hver enkelt skole.

TIDSPLAN

- 2016/17**
- Efteruddannelsesforløb gennemføres
 - Sundheds- og bevægelsesråd etableres på 20 skoler og møderækken planlægges
 - Første møde gennemføres og handleplan udarbejdes
 - De første indsatser igangsættes
- 2017/18**
- Møderækken planlægges
 - Handleplanen revideres og nye indsatser igangsættes
 - Første devaluering gennemføres
 - Aktiviteterne gentages for hvert skoleår
- 2019/20**
- Mulighederne for forankring af projektet undersøges
 - Slutevaluering gennemføres

EVALUERING

Der bliver udarbejdet en kvalitativ evaluering i rådene en gang om året, hvorefter projektet og rådernes arbejde justeres ud fra de opnåede erfaringer. PUC-Koordinatoren er ansvarlig for dette. Slutevalueringen varetages af Syddansk Universitet.



Det er en udfordring for skolerne at finde tid og ressourcer til at udfolde elementerne i *Den åbne skole* og etablere kvalificerede partnerskabsaftaler mellem skolen og de eksterne aktører, hvor begge parter gensidigt får noget ud af det. Behovet for støtte til en kvalificeret og koordineret indsats foranlediger, at flere kommuner afsætter medarbejdere til denne indsats. Det ønsker Aabenraa Kommune også at prioritere. Samtidig kræver det en stærk organisation at udfolde projektansøgningens øvrige delprojekter. Etableringen af medarbejderteamet *Dynamoen* er derfor et centralt element i realiseringen af projektprogrammet som helhed.

Dynamoen er et medarbejderteam, der skal facilitere og kvalificere indsatser relateret til *Den åbne skole* og fungere som tovholder i forhold til de øvrige delprojekter. Desuden skal *Dynamoen* understøtte og igangsætte initiativer på idræts- og sundhedsområdet i forhold til særlige målgrupper, idrætsaktiviteter og events i tæt samarbejde med skolernes sundheds- og bevægelsesråd og andre aktører.

Den åbne skole

I forhold til at fremme *Den åbne skole* vil *Dynamoen* skabe partnerskabsaftaler mellem skolerne og eksterne aktører såsom erhvervsliv, foreninger, kulturinstitutioner og offentlige aktører. Her tages afsæt i erfaringerne fra breddeidrætsprojektet *Foreningen i skolen* samt andre kommuners gode erfaringer med playmakerordninger.

FORMÅL

- **At understøtte Den åbne skole via brobygning mellem skolen og det omgivende forenings-, erhvervs- og kulturliv for at kvalificere elevernes læringsforløb.**

Der indgås formaliserede partnerskabsaftaler mellem de enkelte skoler, SFO'er og eksterne aktører. *Dynamoen* er tovholder i etableringen, kvalificeringen og vedligeholdelsen af samarbejdet. I dette arbejde indgår, at partnerskabsaftalerne kvalificeres i forhold til Forenklede Fælles Mål og relevante læringsmål.

EFFEKT MÅL

- 40 partnerskabsaftaler med forenings-, erhvervs- og kulturlivet opbygges i 2017.
- Alle skolerne benytter sig af de etablerede tilbud inden udgangen af 2020.

TIDSPLAN

2016/17

Dynamoen etableres
Rammen for partnerskabsaftalerne udvikles
40 partnerskaber indgås
Konkrete læringsforløb koordineres og igangsættes

2017/20

Nye partnerskaber indgås efter behov
Skolerne og foreningerne serviceres og forløb koordineres og igangsættes
Forankring af projektet undersøges
Evaluering foretages

EVALUERING

Dynamoen evaluerer løbende og mindst en gang hvert halve år. Effekten af *Dynamoens* arbejde undersøges ligeledes i slutevalueringen, som varetages af Syddansk Universitet.



I Breddeidrætsprojektet har der været stor interesse for en opkvalificering af idrætsfaggruppen og det pædagogiske personale som helhed i forhold til implementering af idræt og bevægelse. I forlængelse heraf har 4 skoler allerede indgået aftale om idræts- eller bevægelsesskolecertificeringer i skoleåret 2016/17.

Delprojektet vil folde *idræts- og bevægelsesskolecertificeringer* ud på alle skoler: En certificering som bevægelsesskole retter sig dels mod en generel opkvalificering af hele ledelsen og det pædagogiske personale i forhold til at inddrage bevægelse som læringsmetode i fagrækken som helhed og understøttelse af en generel bevægelseskultur på den enkelte skole. Dette delprojekt skaber derfor fundamentet og den faglige ballast til det videre arbejde i *Sundheds- og bevægelsesrådene*.

Certificeringen som idrætsskole er møntet på en specifik opkvalificering af skolens idrætsfaggruppe i forhold til idræt som eksamensfag, årsplanlægning og målstyret undervisning. Certificeringer tilpasses den enkelte skoles behov og særlige lokale forhold. Idrætsfaggruppen introduceres for *Dynamoen* samt mulighederne i *Grejbanken* og samarbejdsflader afdækkes og aftales nærmere.

OMFANG

Bevægelsesskolecertificering	Idrætsskolecertificering
4 x 3 temadage i løbet af et skoleår for ledelsen og hele det pædagogiske personale.	6 x 6 t temadage og opgaver i de mellemliggende perioder i løbet af et skoleår for hele idrætslærerguppen.

FORMÅL

- **At fremme en stærk bevægelses- og idrætskultur på den enkelte skole**
- **At fremme fagligheden indenfor idrætsfaget**

Den eksterne aktør, KOSMOS, UC Syddanmark udfører certificeringerne. KOSMOS, UC Syddanmark har stor erfaring og viden omkring opkvalificering af folkeskolens medarbejdere i forhold til idræt og bevægelse. En tovholder i *Dynamoen* koordinerer indsatsen i samarbejde med de enkelte skolers *Sundheds- og bevægelsesråd* og den eksterne aktør.

EFFEKT MÅL

- Mindst 5 skoler certificeres som idrætsskoler hvert skoleår.
- Mindst 5 skoler certificeres som bevægelsesskoler hvert skoleår.
- Alle undervisere anvender bevægelse til at understøtte de faglige mål i 2020.
- Idrætsundervisningens faglige niveau hæves inden udgangen af 2020.

TIDSPLAN

- 2016/20** 20 skoler certificeres som idrætsskoler
20 skoler certificeres som bevægelsesskoler
- 2019/20** Slutevaluering foretages

EVALUERING

Evalueringer gennemføres efter endt kursusforløb og herefter evalueres effekten heraf i regi af *Sundheds- og bevægelsesrådene*. Delprojektet er ligeledes en del af den eksterne slutevaluering.



En generel udfordring og erfaring fra breddeidrætsprojektet er, at skolerne ofte begrænses i deres planlægning af, at de mangler det rette udstyr til de forløb, de ønsker at igangsætte. Etablering og drift af en grejbank skal imødekomme og understøtte skolernes behov for særligt udstyr til fremme af bevægelse generelt, ligesom det skal muliggøre særlige forløb i undervisningen og være en platform for inspiration. Ligeledes skal delprojektet igangsætte nye samarbejder mellem skolerne, foreningerne og idrætscentre. Også foreningerne vil kunne benytte ordningen. Målet er at alt udstyr deles af foreninger, skoler og idrætsfaciliteter.

FORMÅL

- **At muliggøre alsidige idræts- og bevægelsesaktiviteter for skoler og foreninger ved at sikre adgang til det rette udstyr samt at styrke aktivitetsniveauet omkring idrætscentre.**

Grejbanken kan indeholde alt fra airtrack, fitlight-, klatre-, fitnessudstyr og redskaber til at understøtte powerbreaks og bevægelsesaktiviteter.

UDLÅN OG PERMANENTE DEPOTER

Grejbanken skal dels bestå af en udlånsordning og af permanente depoter. Udlånsordningen etableres i samarbejde med Pædagogisk Udviklingscenter og Center for Undervisningsmidler. De permanente depoter placeres i områder, hvor udstyret er oplagt at anvende fx i nærheden af skov, udendørs bevægelsesspots eller idrætsfaciliteter.

Udlån koordineres centralt via en elektronisk portal og et antal medarbejdertimer afsættes til klargøring og vedligeholdelse af udstyret. *Dynamo* har det overordnede ansvar for indhold og driften af *Grejbanken*. Indholdet koordineres

og aftales i tæt samråd med *Sundheds- og bevægelsesrådene* samt sundheds- og bevægelseskoordinatorerne. Særligt udstyr i *Grejbanken* kan kræve, at brugerne fx pædagoger og undervisere gennemfører relevant introduktion til brug af udstyret.

De permanente depoter drives i samarbejde med personalet i idrætscentre og evt. andre interessenter/foreninger. De permanente depoter vil imødekomme foreninger og skolers behov for udstyr og dermed mindske de enkelte foreninger og skolers udgifter hertil.

EFFEKT MÅL

- En udlånsordning udvikles inden udgangen af 2018.
- 3 permanente depoter opbygges og sættes i drift i samarbejde med idrætscentre, skoler og foreninger inden udgangen af 2018.
- Alle skolerne benytter sig af *Grejbanken* i 2020.

TIDSPLAN

- | | |
|----------------|---|
| 2017/19 | Udlånsordningen etableres
Permanente depoter etableres
Introduktionskurser til brug af udstyr gennemføres |
| 2019/20 | Forankring af projektet undersøges
Slutevaluering gennemføres |

EVALUERING

Grejbanken evaluerer løbende og mindst en gang hvert halve år udlånsordningen i forhold til indhold, efterspørgsel og drift. Delprojektet er ligeledes del af den eksterne slutevaluering.



Dette delprojekt skal fremme elevernes aktive medborgerskab og deltagelse i lokalsamfundet. Ligeledes indfrier delprojektet folkeskolereformens mål i forhold til emnerne innovation og entreprenørskab. *Take Action* er et valgfag i overbygningen, integreres i den øvrige undervisning og er et tilbud om kompetenceudvikling af elevrådene på skolerne og for skolernes fælles elevråd.

FORMÅL

- **At udvikle elevernes innovative kompetencer og styrke deres engagement i lokalmiljøet.**

Take Action får snitflader til kommunens ungeråd og skal klæde eleverne på til at sætte aktiviteter og events i gang på deres skole og i lokalsamfundet. Kompetencerne skal understøtte elevernes trivsel. Ligeledes skal valgfaget støtte op om skolen som kulturbærende institution og fremme, at eleverne i højere grad bliver rustet til at igangsætte og varetage aktiviteter og events i skolen og lokalsamfundet. Som led i undervisningen skal eleverne afvikle mindre events relateret til kultur, fritid eller sundhed gerne i samarbejde med foreninger, institutioner eller *Dynamo*. Det kunne for eksempel være events på skøjtebanen, multibanen eller ved stranden, eller i forbindelse med motionsløb, byfester eller forældrearrangementer.

ORGANISERING

Et efteruddannelsesforløb for lærere udbydes i samarbejde med eksterne udbydere. Forløbet kvalificerer lærerne til at udbyde valgfaget på egen skole eller integrere forløb i den øvrige undervisning.

En underviser pr skole efteruddannes i <i>Take Action</i>

2 kursusdage á 7 timer

Tovholder for indsatsen er *Dynamo*. Den enkelte underviser samt sundheds- og bevægelseskoordinatorerne sørger for, at elevernes kompetencer udnyttes lokalt

på skolen. De skoler, der ønsker at rette indsatsen mod elevrådet, vil få mulighed for at tilbyde et særligt forløb for elevrådet på skolen koordineret gennem *Dynamo* i samarbejde med en ekstern aktør. Der vil også blive gennemført en temadag for skolernes fælles elevråd en gang om året. Her kan tværgående events og initiativer blive igangsat.

EFFEKT MÅL

- 5 skoler udbyder valgfaget inden udgangen af 2020.
- 5 skoler integrerer *Take Action* i den øvrige undervisning.
- 5 skoler opkvalificerer elevrådene gennem et *Take Action* forløb inden udgangen af 2020.
- Temadag for skolernes fælles elevråd gennemføres en gang om året.
- De medvirkende skoler gennemfører mindst 3 elevbårne events om året.

TIDSPLAN

2017/18	Efteruddannelsesforløb gennemføres
2018/20	Valgfaget udbydes Kursusforløb for elevråd afvikles Temadag for fælles elevråd afvikles
2019/20	Forankring af projektet undersøges

EVALUERING

Der vil blive lavet en kvalitativ evaluering med elever og lærere en gang hvert halve år. Eleverne vil ligeledes gennem *Take Action* blive inddraget i formidlingen af de gode historier i projektprogrammet som helhed. *Take Action* indgår i den eksterne slutevaluering.



Aabenraa i Bevægelse er en app samt en digital platform, som Aabenraa Kommune i samarbejde med forskningsenheden Alexandra Institutet har udviklet. Alexandra Institutet er en nonprofit virksomhed, der er specialiseret i udvikling af innovativ it-teknologi med udgangspunkt i brugerrevet innovation. *Aabenraa i Bevægelse* fungerer i dag som en platform, hvor foreninger og borgere kan oprette og markedsføre bevægelsesaktiviteter og events, hvorfor platformen giver overblik over et stort antal aktiviteter og faciliteter i Aabenraa Kommune. I 2014 og 2015 er der lagt 2060 aktiviteter ind og 2568 brugere har hentet appen. Projektet har derfor haft stor succes med at få foreninger, institutioner og borgere til at oprette aktiviteter, ligesom platformen er prøvet af i forhold til to større events. Der er dog fortsat en række funktionaliteter, der skal forbedres og tilpasses, ligesom markedsføringen og det opsøgende arbejde skal øges, før det fulde potentiale indfries.

Delprojektets ene formål er at undersøge og afprøve mulighederne for, at appen kan understøtte og profilere delprojekterne: *Dynamo*, *Grejbanken* samt *Take Action*. På den måde skal den være med til at skabe sammenhæng mellem aktiviteter i lokalsamfundet, foreningerne og skolerne. Den skal afprøves som værktøj, der kan synliggøre, hvilke aktiviteter der allerede findes og afvikles i dag, og som potentielt kan blive til partnerskaber i *Dynamo*. Ligeledes skal *Aabenraa i Bevægelse* synliggøre mulighederne samt inspirere til brugen af udstyret i *Grejbanken*. I forhold til *Take Action* kan app'en udvikles, så elever og lærere kan lade sig inspirere af app'en i deres lærings-forløb og eventplanlægning. Derudover skabes et overblik over de planlagte aktiviteter i projektet.

Delprojektets andet formål er at skabe sammenhæng og integration mellem kommunens digitale platforme, der omhandler sundhed og bevægelse. Det skal gøre det lettere for borgere, foreninger, elever og lærere at finde, skabe og navigere rundt mellem de mange forskellige aktivitetsmuligheder, der er i kommunen.

FORMÅL

- **At understøtte og profilere delprojekterne *Dynamo*, *Grejbanken* og *Take Action***
- **At skabe sammenhæng mellem kommunens forskellige platforme, hvor indholdet er relateret til sundhed og bevægelse, så brugervenligheden øges for borgere, foreninger, elever og lærere i forhold til at finde, skabe og navigere mellem aktivitetsmulighederne i kommunen.**

EFFEKT MÅL

- Antallet af brugere øges markant inden udgangen af 2020.
- Antallet af aktiviteter relateret til børn øges markant inden udgangen af 2020.
- En samlet digital løsning relateret til sundhed og bevægelse er udviklet.

TIDSPLAN

2016/18	Teknisk udvikling af <i>Aabenraa i Bevægelse</i> i forhold til at understøtte øvrige delprojekter.
2017/19	Integrering af digitale platforme
2019/20	Forankring af projektet undersøges Slutevaluering gennemføres

EVALUERING

Aabenraa i Bevægelse evaluerer indsatserne løbende og mindst en gang hvert halve år i forhold til fremdrift og evt. justeringer. Delprojektet indgår i den endelige slutevaluering.